

I. W epoce humanistów i wielkich odkryć geograficznych

Sprawdzian – zakres podstawowy

Imię i nazwisko Klasa Grupa A

Zadanie 1. (3 punkty)

Spośród podanych zdań wybierz tylko te, które są fałszywe. Wpisz przy nich litery F.

Lp.	Zdanie	F
1.	Wenecja, aby zmonopolizować handel towarami luksusowymi, zapoczątkowała podróże, których celem było odkrycie morskiej drogi do Indii.	
2.	Hiszpański konkwistador Hernán Cortés zdobył Tenochtitlán – stolicę państwa Azteków.	
3.	Autorem pojęcia <i>renesans</i> określającego rozwój kultury europejskiej od przełomu XIII i XIV w. był włoski historyk sztuki Giorgio Vasari żyjący w XVI w.	
4.	Za początek reformacji w Niemczech uznaje się skazanie przez cesarza Karola V w 1521 r. niemieckiego mnicha Marcina Lutra na banicję.	
5.	Sobór trydencki zreformował Kościół katolicki, m.in. likwidując praktykę udzielania odpustów.	

Zadanie 2. (3 punkty)

Pomnik przedstawia Portugalczyków, którzy zasłynęli w epoce wielkich odkryć. Poniżej znajdziesz charakterystyki postaci oznaczonych na ilustracji literami a–c. Podaj imiona i nazwiska (przydomki) tych osób.

Shutterstock

- a) Odkrywca morskiej drogi do Indii:
- b) Dowódca wyprawy, która jako pierwsza w historii opłynęła świat:
- c) Inicjator i sponsor portugalskich wypraw morskich w XV w.:

Zadanie 3. (6 punktów)

Wykonaj polecenia.

a) Rozstrzygnij, co jest przyczyną (P), a co skutkiem (S) wielkich odkryć geograficznych. Wpisz do tabeli odpowiednio litery P lub S.

Lp.	Wydarzenie lub zjawisko historyczne	P lub S
1.	Rewolucja cen	
2.	Wiara w kulistości Ziemi	
3.	Zubożenie szlachty portugalskiej	
4.	Zakończenie rekonkwisty przez władców Hiszpanii	

b) Zdefiniuj podane pojęcie, dodatkowo wskaż związek tego zjawiska z wielkimi odkryciami geograficznymi, określając, czy jest ono ich przyczyną czy skutkiem.

rewolucja cen –

.....

Zadanie 4. (4 punkty)

Przy danym odkrywcy/konkwistadorze dopisz nazwę obszaru (terytorium, państwa lub kontynentu), który został przez niego odkryty/podbity.

Lp.	Odkrywca/konkwistador	Odkryty/podbity obszar
1.	Krzysztof Kolumb	
2.	Francisco Pizarro	
3.	John Cabot	
4.	Pedro Álvares Cabral	

Zadanie 5. (4 punkty)

Do podanych dzieł dopasuj ich autorów. Przy tytułach wstaw właściwe litery spośród A–E.
Uwaga! Jeden autor nie pasuje do żadnego dzieła.

Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej

Przemysłny szlachcic Don Kichot z Manczy

Boska komedia

O obrotach sfer niebieskich

A. Mikołaj Kopernik B. Tomasz Morus C. Dante Alighieri D. Miguel de Cervantes E. Jean Bodin

Zadanie 6. (2 punkty)

Wykonaj polecenia dotyczące jednego z najważniejszych zabytków renesansowej architektury widocznego na ilustracji.

a) Podaj nazwę miasta, w którym znajduje się ukazana na fotografii katedra.

.....

b) Wpisz poniżej nazwę elementu konstrukcji budowli świadczącego o jej renesansowym charakterze. Następnie zaznacz tę część katedry na ilustracji.

.....

Shutterstock

Zadanie 7. (3 punkty)

Do podanych definicji dopisz odpowiednie terminy.

a) sposób zarządzania dobrami ziemskimi w koloniach hiszpańskich podporządkowujący zarówno ziemię, jak i miejscową ludność przybyłym z Hiszpanii kolonizatorom –

b) przeciwnicy ponownego wprowadzenia postanowień edyktu wormackiego, wyrażający sprzeciw na sejmie Rzeszy w Spirze w 1529 r. –

c) lista ogłaszana przez papieżstwo od XVI w. zawierająca tytuły publikacji, których katolicy nie mogli czytać ze względu na zagrożenie dla ich wiary –

Zadanie 8. (2 punkty)

Spośród podanych wydarzeń wskaż chronologicznie pierwsze – oznacz je cyfrą 1 – oraz chronologicznie ostatnie – oznacz je cyfrą 2.

Wydarzenie	Chronologia
Sobór trydencki	
Wystąpienie Marcina Lutra	
Odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba	
Klęska Wielkiej Armady	

Zadanie 9. (3 punkty)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- a) Władca europejskiego mocarstwa, który trafił po przegranej bitwie do niewoli, to
- A. cesarz Karol V Habsburg po klęsce w bitwie pod Lepanto.
 - B. król Ludwik II Jagiellończyk po klęsce w bitwie pod Mohaczem.
 - C. król Franciszek I po klęsce w bitwie pod Pawią.
 - D. sułtan Mehmed IV po klęsce w bitwie pod Wiedniem.
- b) Elżbieta I Tudor
- A. wprowadziła w Anglii protestantyzm – anglikanizm.
 - B. obroniła Anglię przez inwazją floty francuskiej.
 - C. stała na czele floty Ligi Świętej walczącej z Turkami.
 - D. doprowadziła do egzekucji swojej konkurentki do tronu Marii Stuart.
- c) Republika Zjednoczonych Prowincji powstała w wyniku
- A. klęski floty hiszpańskiej w starciu z Anglikami.
 - B. powstania Holendrów przeciwko Hiszpanii.
 - C. klęski Francuzów w bitwie z Habsburgami pod Pawią.
 - D. pokoju w Cateau-Cambrésis zawartego przez Francuzów i Habsburgów.

Zadanie 10. (3 punkty)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- a) Do XVI-wiecznych przemian gospodarczych w dziedzinie rolnictwa odnosi się pojęcie
- A. manufaktura.
 - B. kompania handlowa.
 - C. grodzenie.
 - D. giełda.
- b) Liczba mieszkańców europejskich miast w ciągu XVI w. zwiększyła się o
- A. 10%.
 - B. 50%.
 - C. 75%.
 - D. 100%.
- c) Dualizm w rozwoju gospodarczym Europy w XVI w. oznaczał
- A. upadek gospodarki w Europie Środkowo-Wschodniej i rozwój gospodarczy w Europie Zachodniej.
 - B. rozwój gospodarki miejskiej w Europie Zachodniej oraz rozwój rolnictwa w Europie Środkowo-Wschodniej.
 - C. izolację gospodarczą Europy Zachodniej od Europy Środkowo-Wschodniej.
 - D. podział Europy na dwie strefy wpływów gospodarczych – angielskiej w części zachodniej oraz rosyjskiej w części środkowo-wschodniej.

I. W epoce humanistów i wielkich odkryć geograficznych
Sprawdzian – zakres podstawowy – grupa A – model odpowiedzi

Nr zadania	Odpowiedzi	Zasady oceniania	Liczba punktów za zadanie
1.	1. F, 4. F., 5. F	po 1 pkt za każde poprawne wskazanie	0–3
2.	a) Vasco da Gama b) Ferdynand Magellan c) Henryk Żeglarz	po 1 pkt za podanie każdego właściwego imienia i nazwiska (przydomka)	0–3
3.	a) 1. S, 2. P, 3. P, 4. P	po 1 pkt za każde poprawne rozstrzygnięcie	0–6
	b) rewolucja cen – np. stały wzrost cen żywności, ale także wyrobów rzemieślniczych, zaobserwowany w XVI w. w Europie; był on skutkiem m.in. napływu dużej ilości złota i srebra z kolonii zakładanych w Nowym Świecie w rezultacie wielkich odkryć geograficznych	2 pkt za pełną odpowiedź 1 pkt za niepełną odpowiedź 0 pkt za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi	
4.	1. Ameryka (Środkowa) 2. państwo Inków / podbój państwa Inków (Ameryka Południowa) 3. Nowa Fundlandia, Kanada (Ameryka Północna) 4. Brazylia (Ameryka Południowa)	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	0–4
5.	<i>Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej</i> – E <i>Przemysłny szlachcic Don Kichot z Manczy</i> – D <i>Boska komedia</i> – C <i>O obrotach sfer niebieskich</i> – A	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	0–4
6.	a) Florencja b) kopuła	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	0–2
7.	a) encomienda b) protestanci	po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź	0–3

	c) <i>Indeks ksiąg zakazanych</i>		
8.	Odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba – 1 Klęska Wielkiej Armady – 2	po 1 pkt za każde poprawne wskazanie	0–2
9.	a) C b) D c) B	po 1 pkt za każde poprawne wskazanie	0–3
10.	a) C b) C c) B	po 1 pkt za każde poprawne wskazanie	0–3
RAZEM			33 punkty